

МЮЗИКЛ ЯК ЕСТЕТИЧНА ФОРМА КОМУНІКАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

В.Поденко

В умовах глобалізації цивілізаційних процесів значно розширюється комунікація і взаємодія особистостей, які репрезентують різні цивілізаційні і релігійні цінності, національну культуру тощо. Тобто, процеси глобалізації ламають раніше сформовані стандарти поведінки сотень мільйонів людей, особливо молоді. Водночас, тотальні зміни у життєдіяльності молоді дуже часто зумовлюють виникнення стресових ситуацій, адже молода людина не спроможна адаптуватися до змін умов життя. Дана проблема у філософії констатується як поява «одномірної» людини, яка є продуктом масової культури. Масова культура, як відомо, орієнтована не на розвиток індивідуальних рис особистості, а формує групові стандарти поведінки і являє собою основу існування людини в інформаційному суспільстві.

Інформаційні технології, які широко поширюються в сучасному суспільстві суттєво розширюють можливості комунікації людей з різною культурою, традиціями тощо. Невипадково ще у 80-х роках ХХ століття в постіндустріальних суспільствах з'являється нова субкультура, яка отримує назву «кіберпанк». Цим терміном позначається молодіжна субкультура, яка поєднує культурні цінності сучасної молоді з вимогами постіндустріального суспільства. Молодь прагне знайти відповідь на питання: як жити у суспільстві з високими новітніми, стандартизованими технологіями і не втратити при цьому власного «Я».

Однією з найдемократичніших форм комунікації є музикальна. Тому не випадково радикальні процеси глобалізації другої половини ХХ ст. початку ХХІ ст. спричинили появу авангардних та поставангардних стилів музичного мистецтва. Найважливішим наслідком цього процесу є створення нової форми естетичної комунікації за допомогою якої її суб'єкти мають можливість досягти взаєморозуміння у царині естетичних смаків, поглядів, ідеалів тощо.

Музичне мистецтво, як естетична комунікація, на думку німецького філософа Ю. Габермаса виконує функцію «відкриття світу». Ті змісти, які передаються за допомогою різних форм культурної, а отже музичної комунікації, репрезентують соціальний досвід індивідів. Це своєрідне знання містить у собі також і естетичний досвід, який через музичні засоби «провокує нові способи бачення» (Ю. Габермас) місця людини у світі. «Ці естетичні зрушення, – як підкреслює С.Ю. Балакірова, – створюють таку комунікативну ситуацію, в якій реципієнт (слухач) повинен, певною мірою, бути співавтором музичного тексту, приймаючи активну інтерпретаційну-ігрову участь в означуванні мовних кодів твору». Цей процес постійного продукування змістів створює таку комунікативну ситуацію, коли сам текст як дискурсивний простір потребує від реципієнта не пасивного споживання твору як художнього продукту, а й активного включення в ігрову комунікацію, що відбувається на різних рівнях з автором, текстом, змістом, кодами тощо».

Така широка комунікативність притаманна, зокрема, відносно новій в Україні формі музичного мистецтва – мюзиклу. Всі мюзиклові мізансценування являють собою багатогранні різножанрові художні форми, які поєднані в єдине цілісне дійство, в якому виконавець та слухач продукують нові способи сприйняття, відтворення та інтерпретації художньо-емоційного коду твору. Саме таким чином автор долучається до співпраці з глядачем. Відтак взаємне спілкування реципієнта, автора, виконавця дає можливість через комунікативну форму відкривати новітні форми виразності жанру. Завдяки такому мистецькому процесу відбувається естетичне сприйняття твору на рівні внутрішнього духовного світу слухача, що одночасно формує потребу і підвищення рівня майстерності виконання постанови мюзиклу. «Сьогодні мюзикл, – підкреслює І. Зайцева, – став саме тим музично-драматичним жанром, який своєю художньою мовою відповідає нагальній потребі у динамічному розважальному шоу, підпорядкованому музичному ритму. Як універсальний жанр він увібрав краще, що характерне для шоу: драматургію і значимість текстів; складні аранжування і високотехнічні декорації; органічний

вплив пісні і танцю, «театралізацію» вокальних і хореографічних номерів, які перетворюються на здоровий образ і обов'язковість «хіта», трюків та специфічних ефектів».

Враховуючи поширення і популярність мюзиклу на теренах нашої держави, який є активним засобом комунікації молоді, слід передбачити його розквіт та широке поширення.